

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/171/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119011007
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mário Šulej
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6119011007.3

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mária Šuleja a sudcov JUDr. Jozefa Ryanta a JUDr. Adriány Považanovej na verejnom zasadnutí konanom dňa 3. februára 2021, v trestnej veci obžalovaného O. Y. za obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. v spojení s § 138 písm. c) Tr. zák., o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 02. 10. 2020, sp. zn. 6Tk/1/2019 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného O. Y. z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom bol obžalovaný O. Y. uznaný za vinného z obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. v spojení s § 138 písm. c) Tr. zák. na tom skutkovom základe že,

dňa XX.XX.XXXX v čase medzi XX.XX hod. a XX.XX hod. v R., v objekte bývalých kasární na ul. W. armády v budove č. XXXX, ktorá je nevyužívaná a nezabezpečená proti neoprávnenému vniknutiu, na 2. podlaží v miestnosti, ktorú využívali bezdomovci na prebývanie, fyzicky napadol G. D., nar. XX.XX.XXXX, a to tým spôsobom, že v stave po požití alkoholických nápojov, po predchádzajúcej vzájomnej slovnej hádke, ho udrel dlaňou do tváre, následkom čoho poškodený spadol na zem a opätovne sa postavil, následne ho minimálne jedenkrát prudko udrel päťou do oblasti tváre k pravému oku, na čo poškodený opäť spadol na zem a ostal ležať na zemi, obžalovaný potom pokračoval v útoku aj opakovanými prudkými a silnými kopnutiami nohou do oblasti hlavy a tváre, hrudníka, brucha a ľavého stehna, pričom tento útok zintenzívňoval prudkým dupnutím alebo dupnutím a skočením nohou zhora na brucho, po čom ostal poškodený na zemi ležať v bezvedomí, z ktorého sa neprebral, čím tak spôsobil poškodenému vnútroľbkové poranenie, vnútrobrušné zranenie - trhlinu okružlia s následkom masívneho krvácania do brušnej dutiny a iné poranenia, pričom po následnom úrazovo-krvácavom šoku poškodený zomrel na mieste dňa XX.XX.XXXX o XX.XX hod.

Za to bol obžalovanému podľa § 145 ods. 2 Tr. zák. v spojení s § 37 písm. m) Tr. zák. a § 38 ods. 5 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 22 rokov a 6 mesiacov. Podľa § 48 ods. 3 písm. b) Tr. zák. bol zaradený na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. bolo obžalovanému uložené ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou.

Podľa § 76 ods. 1 Tr. zák. bol obžalovanému uložený ochranný dohľad vo výmere 2 roky.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. bola obžalovanému uložená povinnosť nahradiť poškodenému K. D. škodu vo výške XXX,XX Eur.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný ihneď po jeho vyhlásení na hlavnom pojednávaní odvolanie, ktoré odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 14. 12. 2020, a to proti všetkým výrokom. Argumentoval tým, že okresný súd vyhodnotil vykonané dôkazy v jeho neprospech, čo bolo v rozpore so zásadou trestného konania uvedenou v § 2 ods. 10 Tr. por., pričom sa dopustil viacerých nezrovnalostí a nesprávnych zistení.

Zdôraznil, že jeho výpoveď na hlavnom pojednávaní bola menej rozporná s jeho výpoveďou v prípravnom konaní oproti rozporom vo výpovediach svedka B. R., veď v odôvodnení aj okresný súd konštatoval, že tento svedok nevedel hodnoverne odôvodniť tieto čiastočné rozpory. Práve tento svedok, ktorý bol viackrát trestne stíhaný, sa potreboval zbaviť podozrenia a hodiť všetko na neho. Vykonané dôkazy jednoznačne preukázali, že skutok, ktorý mu bol kladený za vinu nespáchal on, ale práve B. R.. Tento svedok vôbec nepotvrdil, že by mal na poškodeného dupnúť nohou v oblasti brucha, čo viedlo k smrti poškodeného. Pokiaľ on poškodeného kopol hranou topánky, tak takýto útok nemohol zanechať rozsiahlu morfu v tejto oblasti, čo potvrdzujú závery znaleckého posudku. O agresivite B. R. hovoril aj B. D., na ktorého sa mal tento svedok vrhnúť po skutku v dôsledku opitosti. Aj svedok H. D., otec G. V., vypovedal, že táto chodila k nemu domov často dobitá, pretože ju B. R. stále bil. Zo znaleckého posudku taktiež vyplynulo, že krv G. V. bola zaistená nielen na jej oblečení, ale aj na tričku B. R., čo potvrdzuje, že ju fyzicky napádal, a to takou intenzitou, že jej krv vystrekla na jeho tričko. Napokon výpovede svedkov Y. Y. a Y. D. potvrdili, že sa im B. R. priznal k tomu, že taktiež fyzicky napadol poškodeného v čase, keď došlo k jeho úmrtiu. Nemožno opomenúť ani to, že dve predchádzajúce družky B. R. zomreli za zvláštnych okolností.

Lživo vypovedala aj družka B. R. G. V., keď sa v jej tvrdeniach vyskytli viaceré rozpory, a to aj vo vzťahu k výpovediam B. R.. Snažila sa dokazovať, že sa spolu až tak často nestretávali (všetci štyria prítomní pri čine), hoci sám B. R. potvrdil, že bývali všetci štyria v jednej miestnosti, a taktiež pred tým spolu popíjali. Ďalej tvrdila, že M. Y. začala sťahovať poškodenému nohavice, keď ešte stál, ale B. R. vypovedal, že sa tak stalo, až keď bol poškodený na zemi. Nepravdivé bolo tvrdenie tejto svedkyne aj v tom, že on mal nielen ju, ale aj M. Y. a B. R. nahovárať, aby po príchode polície, resp. záchranky, nepovedali, že poškodeného zbil, ale že ho našli už mŕtveho, keď prišli z mesta. Naproti tomu B. R. vypovedal, že on ako obvinený, im nič nehovoril o tom, čo majú povedať, keď príde sanitka. V tomto smere poukázal tiež na to, že G. V. sa mala vlastnému otcovi zdôveriť s tým, že vie na B. R. určité skutočnosti, ale nemôže ich povedať, pretože sa jej tento vyhrážal, že ak bude vypovedať, tak ju zabije.

Taktiež záver prvostupňového súdu o tom, že svedkyňa G. V. s B. R. nemali priestor, aby sa vopred dohodli na ich výpovediach, bol nesprávny, hoci zároveň pripustil, že mali na takúto dohodu čas 20 minút. Časový úsek však musel byť podstatne dlhší, a to ešte pred príchodom svedkov D. S. a Q. W.. Q. príslušníci PZ B.. M. H. a D. C. tiež vypovedali, že po ich príchode na miesto činu, všetci štyria (v tom čase podozriví) medzi sebou komunikovali, prevažne po rómsky.

O tom, že vypovedal pravdivo, svedčia závery znaleckého posudku zo súdnej pitvy poškodeného, z ktorého vyplýva, že útok na neho bol vedený z oboch strán, pričom sa poškodený mohol otáčať v sebaobrane z boka na bok. B. R. však vypovedal, že keď poškodený spadol, už sa nehýbal a on ako obžalovaný ho neobchádzal, ale kopal ho do brucha a hlavy len z jednej strany. Vzhľadom na závery znalcov je evidentné, že verzia udalostí podľa svedka B. R. je nepravdivá, pretože by poškodeného musel napádať z viacerých strán, alebo by sa tento musel hýbať a otáčať na zemi. Práve jeho výpoveď (obžalovaného) bola pravdivá, keď uviedol, že B. R. poškodeného kopal, keď ležal na boku a vrtel sa na zemi, pretože sa snažil uhnúť.

V prospech neho vyznieva aj skutočnosť uvedená Q. W. v trestnom oznámení zo dňa XX.XX.XXXX, a to, že na mieste činu sa nachádzal ešte jeden muž (okrem neho), ktorý mal jedno oko podliate krvou a na tom nič nemení skutočnosť, že si už pri výpovedi na hlavnom pojednávaní na túto skutočnosť nespomenula. Okresný súd postupoval rozdielne, keďže pri B. R. konštatoval, že si skutočnosti pamätal lepšie deň po skutku, avšak v prípade Q. W. konštatoval presný opak. Z jej tvrdenia pri trestnom oznámení totiž vyplýva, že práve B. R. mal oko podliate krvou, k čomu nemohlo dôjsť inak, ako tak, že sa dostal do fyzickej potýčky s poškodeným.

Po skutku, t.j. po smrti svojho kamaráta, bol dlhodobo v šoku, a preto nebol schopný vypovedať. Taktiež nehovoril ani so svojim obhajcom a nemal čím odôvodniť sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia. Pokiaľ tento opravný prostriedok nebol podaný, stalo sa tak z toho dôvodu, že obhajoba nepostupovala účelovo, ale postupne zbierala dôkazy, ktorých početnosť sa zväčšovala, a až po ich získaní argumentovala v jeho prospech. Odhliadnuc od uvedeného zdôraznil, že obvinený má právo a nie povinnosť podať sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia a ak prvostupňový súd konštatuje absurdnosťou jeho argumentácie z toho dôvodu, že si nepodal predmetnú sťažnosť, tak porušuje jeho práva a nelogicky prezentuje názor, že účelová sťažnosť bez dôkazov je lepšia ako žiadna sťažnosť.

Vykonané dôkazy, ako aj okolnosti prípadu z nich vyplývajúce, vylučujú u neho čo i len nepriamy úmysel spôsobiť smrť poškodenému G. D.. E. C. D., K. D., B. R., G. V., M. Y., Y. Y. a C. T. potvrdili, že s týmto boli veľmi dobrí kamaráti. Po zistení, že nie je v poriadku, mu spolu s manželkou poskytol prvú pomoc. U. zabezpečil, aby bola volaná na pomoc sanitka, na príchod ktorej počkal. V žiadnom prípade nebol uzročený so smrťou poškodeného, pretože ak by uzročený skutočne bol, nekonal by tak,

ako konal, t.j. neposkytoval mu prvú pomoc, ani nevolal záchranárov. Naopak, žiaden zo svedkov o prípadnom kamarátstve medzi B. R. a poškodeným nehovoril, dokonca M. Y. uviedla, že B. R. nikdy nemal poškodeného rád, keďže ho podozrieval, že má pomer s jeho priateľkou G. V., a preto ho chcel zbiť.

Ďalšou dôležitou skutočnosťou bolo to, že G. V. začala podozrivo zahladzovať stopy na mieste činu, kým on išiel hľadať pomoc. Táto totiž poumývala dlážku, kým jeho družka M. Y. sedela na posteli, čo potvrdili svedkovia Q. W. a D. S., ktorí prišli na miesto činu. Napokon umývanie dlážky od krvi priznala samotná G. V., ako aj B. R.. D. príslušníci polície svedkovia B.. M. H. a D. C. tvrdili opak, to len potvrdzuje manipulovanie konania zo strany OČTK.

Okresný súd nezobral do úvahy závery znaleckého posudku zo súdnej pitvy poškodeného, ktorý bol v stave akútnej, možno až smrteľnej otravy alkoholom, v dôsledku čoho takáto osoba upadá do spánku až bezvedomia, pričom je to spojené so stratou tonusu svalstva. Práve významné alkoholické opojenie sa mohlo podieľať na smrti poškodeného spomalením reakčnej doby na vonkajšie podnety, poruchou koordinácie pohybov, vrátane sťaženej kontroly rovnováhy v stoji aj pri chôdzi. Ak by mal poškodený za normálnych okolností aspoň bežne spevnené brušné svalstvo a ne Stratil by jeho tonus (napätie), smrteľný úder nemusel byť smrteľný. Je otázne, či by vzhľadom na svoje vzdelanie, ako aj všetky uvedené okolnosti, mohol vedieť o tom, že dupnutie chodidlom na prednú brušnú stenu bude, resp. môže byť smrteľné, ba či vôbec môže spôsobiť akúkoľvek vážnu ujmu na zdraví. Na dupnutie chodidlom sa totiž obvykle nezomiera, preto v tomto smere existujú značné pochybnosti o jeho úmysle, čo aj nepriamo, spôsobíť poškodenému smrť. Ak by tak naozaj chcel konať, v miestnosti, kde sa skutok stal, bolo množstvo dostupných predmetov, ktoré by zvýšili intenzitu a nebezpečnosť útoku, avšak žiaden z nich nepoužil. Svedok B. R. o ňom navyše uviedol, že sa preľakol, keď poškodený ležal na zemi.

Nesprávnym bol záver okresného súdu tiež v tom, že skutok spáchal surovým spôsobom, pretože by muselo ísť o útok vyznačujúci sa extrémne vysokou intenzitou, ktorý obsahuje určité prvky surovosti, napr. rozdupanie hlavy obeť, zasadenie väčšieho množstva bodných rán, alebo útok sekerou a pod., čo sa v tomto prípade nenastalo. Poškodený, okrem smrteľného dupnutia chodidlom na prednú brušnú stenu zhora, neutrpel žiadne iné zranenia, ktoré by mali za následok spôsobenie ťažkej ujmy na jeho zdraví, pričom aj svedok B. R. potvrdil, že údery, resp. kopy z jeho strany neboli silné. Navyše, tento svedok vypovedal, že išlo len o jeden kop do hlavy a dva údery. Ak poškodený v skutočnosti čelil viacerým napadnutiam, tak to potvrdzuje, že na neho útočil aj svedok B. R.. Znalecký posudok preukázal i to, že vnútroľbkové poranenie hlavy poškodeného mohlo vzniknúť nekontrolovateľným pádom v dôsledku akútnej otravy alkoholom a nie samotným úderom útočníka, pričom svedok B. R. potvrdil, že poškodený si pri páde na zem tvrdo narazil hlavu. Ak by išlo o extrémne surový útok, poškodený by musel mať poškodené rebrá, prasknutú lebku a iné podobné zranenia, čo však zistené nebolo, na jeho tele sa nachádzali len bežné modriny. Okrem jediného úderu, ktorý spôsobil smrť, ďalšie útoky ani nesmerovali na brucho poškodeného.

Keďže smrť poškodeného nebola vopred plánovaná, na jeho usmrtenie nebola použitá žiadna zbraň, ani iný predmet, pričom mu bola poskytnutá prvá pomoc a potom zabezpečené poskytnutie odbornej zdravotnej pomoci, trest, ktorý mu bol uložený vo výmere 22 rokov a 6 mesiacov, považoval nielen za neprimeraný, ale priam drakonický. Jeho výška absolútne nezodpovedala účelu trestu a bola porovnateľná s uloženými trestami v iných prípadoch, v ktorých sa páchatelia dopustili oveľa závažnejších konaní, pokiaľ ide o spôsob spáchania, vrátane použitia zbraní, plánovania vraždy vopred a pod. Trest nesmie byť ukladaný mechanicky, bez zváženia všetkých okolností prípadu a pomerov páchatel'a. Represia je potrebná len v nevyhnutnej miere, odstrašujúco má pôsobiť neodvratnosť trestu, ale nie jeho prísnosť. Do úvahy bolo potrebné zobrať i to, že ochranu spoločnosti zabezpečí taktiež ochranné protialkoholické liečenie, ktoré mu bolo uložené. V konečnom dôsledku je potrebné uložiť páchatel'ovi spravodlivý a primeraný trest, čo sa v jeho prípade nestalo.

Zdôraznil, že zásada „in dubio pro reo“ sa vzťahuje na každú osobu bez ohľadu na jej spoločenské postavenie alebo spôsob života, čiže sa vzťahuje aj na bezdomovcov, ako aj na osoby, ktoré boli v minulosti trestne stíhané. V tomto konaní však nie je na ňu potrebné ani poukazovať, pretože páchatel'om skutku, ktorý mu je kladený za vinu, bola iná osoba a on by mal byť spod obžaloby oslobodený. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti žiadal, aby odvolací súd vydal spravodlivé rozhodnutie, ktoré zodpovedá vykonaným dôkazom a jeho skutočnému konaniu.

Na verejnom zasadnutí prokurátor krajskej prokuratúry navrhol odvolanie obžalovaného zamietnuť ako nedôvodné.

Naproti tomu obhajca obžalovaného poukázal na dôvody uvedené v písomne vyhotovenom odôvodnení odvolania a navrhol, aby krajský súd napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil v celom rozsahu. V prvom rade žiadal, aby bol obžalovaný spod obžaloby oslobodený, nakoľko nebolo vylúčené, že skutok spáchal tam prítomný B. R.. Ak by tak odvolací súd nerozhodol, navrhol zmeniť právnu kvalifikáciu skutku a posúdiť konanie obžalovaného len ako zločin ublíženia na zdraví, pretože absentuje subjektívna stránka na uznanie jeho viny z obzvlášť závažného zločinu vraždy, nakoľko nemal ani nepriamy úmysel spôsobiť poškodenému smrť. Ak by ani táto odvolacia námietka nebola akceptovaná, žiadal upraviť právnu kvalifikáciu obzvlášť závažného zločinu vraždy tak, aby bolo vypustené ust. § 145 ods. 2 písm. b) Tr. zák. v spojení s § 138 písm. c) Tr. zák., keďže v danom prípade nešlo o surový spôsob spáchania činu. Ako posledné navrhol, znížiť výmeru trestu uloženého obžalovanému, ktorá bola neprimerane prísna, odvolávajúci sa aj na ďalšie prípady a tresty v nich páchatelom uložené.

Obžalovaný žiadal, aby odvolací súd rozhodol tak, ako to navrhol jeho obhajca.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací na základe odvolania obžalovaného zistil, že toto bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote proti rozhodnutiu, proti ktorému bolo prípustné. Následne v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku o vine, o treste, o ochranných opatreniach a o náhrade škody, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, by prihliadol len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., čo však zistené nebolo. Po uvedenom procesnom postupe dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného nebolo podané dôvodne.

Súd prvého stupňa, pri dodržaní procesného postupu a rešpektovaní práva obžalovaného na obhajobu, rozhodol na hlavnom pojednávaní o jeho vine v súlade s výsledkami vykonaného dokazovania. V tomto smere vykonané dôkazy správne vyhodnotil a to jednotlivo, ako aj v ich súhrne, odôvodnenie jeho rozhodnutia zodpovedá všetkým hľadiskám obsiahnutým v ust. § 168 ods. 1 Tr. por., posudzovanému prípadu venoval náležitú pozornosť a nemožno mu v tomto smere nič podstatné vyčítať. Vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov tiež vtedy, ak si navzájom čiastočne odporovali. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zároveň zistiteľné, akými právnymi úvahami sa prvostupňový súd spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušného ustanovenia zákona v otázke viny obžalovaného zo spáchania skutku, za ktorý bol trestne stíhaný a správne postupoval, keď ho v konečnom dôsledku uznal za vinného z obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák., s poukazom na § 138 písm. c) Tr. zák. Krajský súd v podrobnostiach poukazuje na odôvodnenie rozsudku okresným súdom na str. č. 23 až 36, s ktorým sa, okrem jednej skutočnosti, stotožnil. Súčasne však považoval za potrebné reagovať aj na odvolacie námietky obžalovaného, ktoré ale nebolo možné akceptovať v takom rozsahu, ktorý by viedol k inému meritórnemu rozhodnutiu vo výroku o vine.

Na začiatku krajský súd poznamenáva, že vykonaným dokazovaním bolo nepochybne preukázané, že sa obžalovaný spôsobom uvedeným v skutkovej vete rozsudku prvostupňového súdu dopustil takého konania, ako mu bolo kladené za vinu, ktorým zároveň iného úmyselne usmrtil, pričom čin spáchal závažnejším spôsobom konania - surovým spôsobom. Celkový priebeh a popis skutku, vrátane jednotlivých okolností a udalostí, ktoré mu predchádzali a ktoré po ňom nasledovali, okresný súd správne zistil a ustálil na str. 23 a 24 odôvodnenia rozsudku.

Je nepochybné, že v danom prípade existovali dve skupiny dôkazov, a to v prospech, ale aj v neprospech obžalovaného. Jeho obhajoba, z hľadiska určenia a stotožnenia osoby, ktorá skutok spáchala, spočívala predovšetkým v tom, že usmrtiť poškodeného mal B. R., ktorý bol pri čine prítomný, a nie on ako obžalovaný. Jeho výpovede potvrdzovala v rozhodujúcich častiach, pri skutku tiež prítomná, svedkyňa M. Y., ktorá je jeho manželkou, a ktorá mala evidentne snahu vypovedať v jeho prospech, aby ho zbavila trestnej zodpovednosti, resp. aspoň ju zmiernila. Nemožno opomenúť, že táto svedkyňa bola právoplatne odsúdená rozsudkom Okresného súdu Brezno zo dňa 17.02.2020, sp. zn. 4T/127/2019, keď bola uznaná vinnou z pokračovacieho zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák., ktorý spáchala v bode 1) tak, že najprv žiadala od poškodeného G. D. výdavok z peňazí, ktoré mu dal obžalovaný a keď na to G. D. nereagoval, počas toho, ako ho fyzicky napádal obžalovaný údermi päšťami, k tomuto pristúpila, keď už ležal na zemi, udrela ho najmenej dvakrát do tváre, stiahla mu šuštiakové nohavice, prehľadala

vrecká a zobrala mu z nich finančnú hotovosť vo výške 5,- Eur. Pokiaľ ide o rozpory vo výpovediach obžalovaného a svedkyne M. Y. z prípravného konania a hlavného pojednávania, ako aj o rozpory v ich výpovediach navzájom, súd prvého stupňa na ne správne poukázal na str. 24 a 25 odôvodnenia rozsudku a ich opakovanie zo strany odvolacieho súdu by bolo nadbytočné. Možno však konštatovať, že z nich nepochybne vyplýva snaha obžalovaného, ako aj svedkyne M. Y., zľahčovať a bagatelizovať, najmä spôsob fyzického napadnutia poškodeného obžalovaným a preniesť trestnú zodpovednosť za smrť poškodeného na svedka B. R.. V tejto súvislosti je potrebné zopakovať a zdôrazniť, že obžalovaný a svedkyňa M. Y. vypovedali o dupnutí B. R. na brucho poškodeného, t.j. o útoku, ktorý spôsobil smrť, až po tom, čo takýto záver vyplynul z výsledkov pitvy poškodeného. Ani údajné zranenie B. R., ktoré nepriamo vyplýva z trestného oznámenia podaného Q. W., nebolo v ďalšom konaní dostatočne preukázané, pretože túto skutočnosť už vo svojej výpovedi v procesnom postavení svedkyne menovaná nepotvrdila, a ani jej prípadná existencia sama o sebe dostatočne nepreukazuje, že by sa mal B. R. určitým spôsobom podieľať na fyzickom napadnutí poškodeného, a už vôbec nie v takom rozsahu a takým spôsobom, ako tvrdil obžalovaný.

V prospech obžalovaného možno hodnotiť aj výpovede svedkov uvedených v odvolaní, z ktorých vyplývalo, že obžalovaný mal s poškodeným kamarátsky vzťah, a teda nemal dôvod, aby ho fyzicky napadol takým spôsobom, ako mu bolo kladené za vinu. Časť týchto svedkov zároveň potvrdila i to, že B. R. má sklony k agresívnemu správaniu, navyac tento už bol v minulosti opakovane súdom trestaný za rôznu úmyselnú trestnú činnosť, čo vyplýva z jeho odpisu z registra trestov. Nesporným bolo tiež to, že práve družka B. R., G. Chovancová, umývala dlážku na mieste činu, na ktorej sa nachádzala aj krv poškodeného. F. bolo preukázané, že sa obžalovaný snažil poskytnúť poškodenému prvú pomoc a následne zabezpečil privolanie odbornej zdravotníckej pomoci. Do určitej miery možno súhlasiť s obhajobou, že popis priebehu fyzického napadnutia poškodeného zo strany obžalovaného, ktorý uviedol svedok B. R., nezodpovedá záverom znaleckého posudku z odvetvia súdneho lekárstva, a to najmä pokiaľ ide o početnosť a lokalizáciu zranení, avšak krajský súd konštatuje, že to predovšetkým platí vo vzťahu k výpovedi tohto svedka na hlavnom pojednávaní. O tom, že poškodeného mal fyzicky napadnúť aj B. R., vypovedali svedkyne Y. Y. a Y. D., tieto však neboli priamo pri skutku a ako osoby blízke obžalovanému mali dôvod vypovedať v jeho prospech, keďže nechceli, aby za skutok niesol trestnú zodpovednosť. Tieto dôkazy však ani vo svojom súhrne, berúc do úvahy ich celkovú dôkaznú hodnotu, nepostačujú na to, aby zbavili obžalovaného trestnej zodpovednosti za uvedený obzvlášť závažný zločin.

Obžalovaného totiž zo spáchania skutku, tak ako bol ustálený, usvedčuje súhrn priamych a nepriamych dôkazov vyznievajúcich v jeho neprospech, ktoré na seba nadväzujú, dopĺňajú sa a zároveň jednoznačne preukazujú, že práve on bol tou osobou, ktorá sa ho dopustila. Podstatným boli výpovede dvoch priamych svedkov B. R. a G. V., ktorí popísali priebeh skutku, vrátane fyzického útoku obžalovaného na poškodeného. Aj keď v ich výpovediach navzájom, ale aj vo výpovediach svedka B. R. z prípravného konania a jeho výpovede na hlavnom pojednávaní, existovali určité rozpory týkajúce sa priebehu skutku (čo zároveň preukazuje, že neboli vopred dohodnutí na obsahu svojich výpovedí), a to aj vo vzťahu k fyzickému napadnutiu poškodeného obžalovaným, napriek tomu možno ich výpovede z prípravného konania v rozhodujúcich častiach považovať za hodnoverné. Na tom nič nemení skutočnosť, že svedok B. R. mal pri výpovedi na hlavnom pojednávaní taktiež tendenciu zľahčovať spôsob a intenzitu útoku obžalovaného voči poškodenému, pričom takáto zmena bola v rozpore so závermi znaleckého posudku z odvetvia súdneho lekárstva, ako už bolo vyššie konštatované. V tomto smere aj krajský súd dospel k záveru, že najpresnejšie popísal priebeh skutku, vrátane fyzického útoku obžalovaného na poškodeného, práve svedok B. R., avšak v jeho výpovedi z prípravného konania zo dňa XX.XX.XXXX, pričom v ďalšom poukazuje na odôvodnenie rozsudku okresným súdom na str. 26 až 29. Zdôrazňuje, že veľmi dôležitými pre zistenie a ustálenie spôsobu fyzického napadnutia poškodeného boli závery znaleckého posudku z odvetvia súdneho lekárstva, ktoré presne špecifikovali mechanizmus vzniku, počet, charakter a lokalizáciu zranení poškodeného. Práve tento dôkaz v spojitosti s výpoveďami svedkov B. R. a G. V. z prípravného konania, ktorí boli, okrem obžalovaného a M. Y., jedinými osobami priamo prítomnými pri skutku, boli dôkazmi, ktoré sa dopĺňali a v konečnom dôsledku výrazným spôsobom prispeli k správne zisteniu a ustáleniu priebehu skutku. U. o správnosti a úplnosti záverov tohto znaleckého posudku nemal odvolací súd žiadne pochybnosti a poukazuje aj na jeho hodnotenie okresným súdom na str. č. 33 odôvodnenia rozsudku.

Krajský súd po komplexnom zhodnotení dôkaznej situácie dospel k záveru, že súhrn vykonaných dôkazov svedčiacich v neprospech obžalovaného jednoznačne preukazuje nielen to, že sa skutok kladený obžalovanému za vinu ako taký stal, ale aj to, že ho spáchal práve obžalovaný takým spôsobom, ako ho správne ustálil okresný súd, ktorý ho súčasne náležite právne kvalifikoval a zároveň vyvracia v dostatočnom rozsahu aj obhajobu obžalovaného podporenú dôkazmi vyznievajúcimi v jeho prospech. Vzhľadom k tomu neexistoval žiadny relevantný dôvod, aby bola v tomto trestnom konaní aplikovaná zásada v pochybnostiach v prospech obžalovaného.

Pokiaľ ide o subjektívnu stránku daného obzvlášť závažného zločinu možno konštatovať, že obžalovaný ju naplnil z hľadiska zavinenia minimálne vo forme tzv. nepriameho úmyslu (ust. § 15 písm. b/ Tr. zák.), pretože vedel, že svojím konaním môže vyvolať následok závažný z hľadiska trestného práva, v tomto prípade usmrtenie poškodeného a pre prípad, že takýto následok spôsobí, bol s tým uzročený. Vzhľadom na argumentáciu súdu prvého stupňa v tomto smere na str. č. 35 odôvodnenia rozsudku, s ktorou sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil, by bolo jej opakovanie nadbytočné, pričom táto argumentácia v dostatočnom rozsahu reaguje na odvolacie námietky obžalovaného v tomto smere a zároveň ich vyvracia. Spôsob, početnosť a intenzita útokov zo strany obžalovaného voči poškodenému, berúc do úvahy fyzické schopnosti obžalovaného, ako aj ich polohu počas napadnutia, taktiež miesta na tele poškodeného, voči ktorým boli opakovane vedené, a v ktorých sa nachádzajú životne dôležité orgány, dokonca naznačuje, že by mohlo ísť aj o tzv. priamy úmysel, avšak takéto úvahy odvolací súd nemohol bližšie rozvinúť, pretože odvolanie podal len obžalovaný a bolo by to v jeho neprospech, čo nie je prípustné. Za takejto situácie bolo teda nepochybne preukázané, že obžalovaný ako dospelá osoba, musel vedieť, aj vedel, že takýmto svojím konaním môže spôsobiť usmrtenie poškodeného, a pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým uzročený.

Pokiaľ ide o pohnútku obžalovaného, krajský súd zhodne konštatuje, že ňou bolo nezvládnutie situácie z jeho strany po tom, čo poškodený nechcel vrátiť jeho manželke, resp. jemu výdavok z peňažnej hotovosti, ktorú mu pred tým zveril a následne jeho reakcia na pretrvávajúcu neochotu poškodeného odovzdať mu ich. V ďalšom poukazuje na odôvodnenie okresným súdom na str. č. 36 rozsudku.

Namieste bola aj právna kvalifikácia skutku podľa § 145 ods. 2 písm. b) Tr. zák. v spojení s § 138 písm. c) Tr. zák., t.j. že obzvlášť závažný zločin vraždy bol spáchaný závažnejším spôsobom konania, a to surovým spôsobom, pričom aj v tomto smere poukazuje na odôvodnenie rozsudku okresným súdom na str. č. 35. Bolo totiž nepochybne preukázané, že obžalovaný, okrem zasadenia minimálne jedného rozhodujúceho úderu vo forme dupnutia nohou alebo skočenia do oblasti hornej strednej časti brucha, ktoré spôsobilo v konečnom dôsledku smrť poškodeného, tohto opakovane napádal ďalšími prudkými útokmi, pričom išlo o najmenej jedenásť samostatných úderov, resp. kopov do rôznych vyššie uvedených častí tela, čo možno nepochybne celkovo hodnotiť ako spôsob fyzického napadnutia s vyššou mierou brutality, pri ktorom sa násilie stupňovalo a to napriek stavu poškodeného, ktorý bol pod výrazným vplyvom alkoholu. Z týchto dôvodov nebolo možné skutok kladený obžalovanému za vinu právne kvalifikovať miernejšie, tak ako sa toho domáhal.

Pokiaľ ide o pochybenia týkajúce sa procesného postupu orgánov činných v trestnom konaní v prípravnom konaní, ktoré predchádzalo napadnutému rozsudku, na ktoré obžalovaný poukázal v konaní pred prvostupňovým súdom, a ktoré už v odvolaní bližšie nerozviezol, odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa sa s nimi podrobne vysporiadal v odôvodnení rozsudku na str. č. 29 až 33 a krajský súd si ich, okrem jednej skutočnosti, osvojil. Možno totiž súhlasiť s námietkou odvolateľa ohľadne hodnotenia nepodania sťažnosti v tom čase obvineným proti uzneseniu o vznesení obvinenia zo strany okresného súdu. Ak totiž v tom čase obvinený, či už sám, alebo prostredníctvom svojho obhajcu, nepodal sťažnosť proti uvedenému uzneseniu, nemôže byť takýto postoj hodnotený v jeho neprospech, keďže je to jeho procesné právo, a len na ňom záleží, či ho využije alebo nie. Taktiež nie je povinnosťou obhajoby poukázať na pochybenia v prípravnom konaní už počas jeho priebehu, a to i vtedy, ak by už boli zistiteľné, a nie je v rozpore s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku, ak tak obvinený urobí v rámci práva na obhajobu až v konaní pred súdom.

Pokiaľ ide o úvahy o druhu a výmere trestu uloženého obžalovanému, odvolací súd sa stotožnil s výrokom prvostupňového súdu, ktorý obžalovanému uložil vyššie uvedený nepodmienečný trest odňatia slobody, vrátane spôsobu jeho výkonu. Okresný súd prihliadol na všetky skutočnosti, na ktoré bol podľa Trestného zákona povinný prihliadnuť, predovšetkým v zmysle ust. § 34 ods. 4 Tr. zák., odvolací súd

preto poukazuje v podrobnostiach na odôvodnenie napadnutého rozsudku na str. č. 36 a pokiaľ ide o osobu obžalovaného a jeho pomery aj na str. č. 22.

Súd prvého stupňa u obžalovaného správne zistil existenciu jednej priťažujúcej okolnosti, a to, že už bol za trestný čin odsúdený (ust. § 37 písm. m/ Tr. zák.), vzhľadom na trestný rozkaz Okresného súdu Brezno zo dňa 30.01.2007, sp. zn. 1T/8/2007, právoplatný dňa 15.02.2007 zároveň nezistil existenciu žiadnej poľahčujúcej okolnosti, t.j. ich pomer bol 1 : 0, pričom prihliadol aj na mieru závažnosti poľahčujúcej okolnosti (ust. § 38 ods. 2 Tr. zák.), ktorá však nemala zásadný význam. Správne taktiež konštatoval, že napriek prevahe priťažujúcich okolností nad poľahčujúcimi nie je možné aplikovať zvýšenie dolnej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby o 1/3-inu (ust. § 38 ods. 4, 8 Tr. zák.), keďže bolo potrebné zvýšiť dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby o 1/2-icu (ust. § 38 ods. 5, 8 Tr. zák.), nakoľko bol obžalovanému ukladaný trest za opätovné spáchanie zločinu, berúc do úvahy rozsudok Okresného súdu Brezno zo dňa 12.06.2006, sp.zn. 1T/205/2005 v spojení s uznesením Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 11.01.2007, sp.zn. 2To/357/2005, ktorým mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov a 4 mesiace, a to aj za zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák. V konečnom dôsledku predstavovala trestná sadzba pre ukladanie trestu odňatia slobody obžalovanému rozpätie od 22 rokov a 6 mesiacov až do 25 rokov, pričom uloženie trestu odňatia slobody na dolnej hranici trestnej sadzby v uvedenej výmere bolo zákonné a odôvodnené, berúc do úvahy všetky pred tým zistené skutočnosti a okolnosti, na ktoré bolo potrebné prihliadnuť. Zároveň odvolací súd konštatuje, že neboli zistené žiadne také okolnosti prípadu alebo pomery obžalovaného, ktoré by odôvodňovali mimoriadne zníženie trestu, a taktiež ani ďalšie zákonné dôvody uvedené v ust. § 39 Tr. zák., ktoré by umožňovali jeho prípadnú aplikáciu.

Prvostupňový súd nepochybil ani v tom, keď obžalovaného zaradil podľa § 48 ods. 3 písm. b) Tr. zák. do ústavu s maximálnym stupňom stráženia, keďže ho odsudzoval ako páchatel'a obzvlášť závažného zločinu na trest odňatia slobody vo výmere prevyšujúcej 15 rokov.

Obžalovaný svoje odvolanie smerujúce proti výrokom o uložených ochranných opatreniach, ako aj výroku o náhrade škody, bližšie neodôvodnil. Krajský súd zistil, že namieste bolo aj obligatórne uloženie ochranného opatrenia - ochranného dohľadu nad správaním obžalovaného vo výmere 2 roky, hoci vo výroku absentovalo uvedenie ust. § 78 ods. 1 Tr. zák., pričom išlo len o formálne pochybenie, ktoré nemalo vplyv na jeho zákonnosť (to platí aj pre absenciu ust. § 38 ods. 8 Tr. zák. pri ukladaní trestu). Opodstatnené bolo aj uloženie ochranného protialkoholického ústavného liečenia obžalovanému, prihliadajúc najmä na závery znaleckého posudku z odvetvia psychiatrie, keďže bol u neho zistený syndróm závislosti od alkoholu v klinicky rozvinutom štádiu. Nemožno opomenúť ani to, že trestný čin spáchal v stave po požití alkoholických nápojov.

Uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody v danej výmere, ako aj spôsobu jeho výkonu, v spojení s uloženými ochrannými opatreniami zabezpečí v dostatočnej miere dosiahnutie účelu trestu, a zároveň obsahuje v primeranom rozsahu prvky represie, ako aj prvky individuálnej a generálnej prevencie, a takýto trest zodpovedá všetkým požiadavkám vyplývajúcim z ust. § 34 ods. 1, ods. 4 Tr. zák., a súčasne i z ďalších ustanovení, ktoré upravujú zásady ukladania trestov a ochranných opatrení, vrátane ust. § 35 Tr. zák.

Pri preskúvaní napadnutého výroku o náhrade škody krajský súd taktiež dospel k záveru, že tento je dôvodný a v súlade so zákonom. Poškodeným v tejto trestnej veci bol nebohý G. D., pričom náklady spojené s jeho pohrebom vynaložil jeho brat K. D. a vykonanými dôkazmi bolo preukázané, že ich výška predstavovala sumu 946,36 Eur, ktorú zároveň možno považovať za primeranú. Obžalovaný zodpovedá za škodu podľa ust. § 420 ods. 1 Obč. zák. a pri spôsobe a rozsahu jej náhrady bolo potrebné vziať do úvahy aj ust. § 449 ods. 2, 3 Obč. zák., preto okresný súd správne postupoval, keď už obžalovanému uložil povinnosť, aby ju K. D., ktorý mal pri tomto nároku postavenie právneho nástupcu poškodeného, v uvedenej výške nahradil.

Podľa § 319 Tr. por. odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

S poukazom na vyššie uvedené dôvody krajský súd ako súd odvolací, po preskúmaní zákonnosti a odôvodnenosti všetkých napadnutých výrokov, o podanom odvolaní obžalovaného, ktoré nepovažoval

za dôvodné, rozhodol v súlade s citovaným ustanovením Trestného poriadku tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.